

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo
Nr.IX-517 nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą Nr. IX-517 ir jį išdėstyti taip:

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Šio įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato kompetentingų institucijų funkcijas, pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetus, reikalavimus pakuotėms, ekonominės veiklos vykdytojų teises ir pareigas, vartotojų ir kitų pakuočių atliekų turėtojų teises ir pareigas, kolektyvaus ir individualaus pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo, nacionalinių užstato sistemų reikalavimus bei pakuočių ir vienkartinį plastikinių gaminių ribojimus, kad būtų išvengta pakuočių atliekų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai.

2. Šis įstatymas taikomas visiems pakuočių vartotojams ir ekonominės veiklos vykdytojams.

3. Šis įstatymas taikomas kartu su Reglamentu [\(ES\) 2025/40](#) bei jo įgyvendinamaisiais teisės aktais. Įstatymo nuostatos, su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo 2 priede, yra suderintos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Daugkartinė pakuotė** – pakuotė, kuri suprojektuota, sukurta ir pateikta rinkai taip, kad per jos gyvavimo ciklą ją būtų galima pakartotinai naudoti daug kartų tam pačiam tikslui, kuriam ji buvo sukurta.

2. **Gamintojų atsakomybę perimančių organizacijų ar užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių veiklos atitikties** – gamintojų atsakomybę perimančių organizacijų ar užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių veiklos ir šių subjektų ataskaitinio laikotarpio veiklos dokumentų, nurodytų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁶ straipsnio 1 dalies 1 punkte ir šio įstatymo 21 straipsnio 9 dalyje, atitikimas.

3. **Gamintojų atsakomybę perimančių organizacijų ar užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių veiklos patikrinimo techninė užduotis** (toliau – veiklos patikrinimo techninė užduotis) – dokumentas, kuriame nurodomi konkretūs Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai užtikrinimo užduočių, peržiūros užduočių, susijusių paslaugų standartai ir praktiniai nurodymai arba tarptautiniai audito standartai, kuriais vadovaujantis turi būti atliekamas gamintojų atsakomybę perimančių

organizacijų ar užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių veiklos atitikties patikrinimas, taip pat šio patikrinimo reikalavimai ir (ar) apimtis.

4. **Nacionalinė užstato sistema** – visuma organizacinių, administracinių, finansinių, informacinių ir kitų priemonių, įgyvendinamų užstato sistemos administratoriaus siekiant, kad pakuočių vartotojams būtų grąžintas gaminių, už kurių pakuotę nustatytas užstatas, pardavimo metu sumokėtas užstatas, gamintojams grąžintos daugkartinės pakuotės būtų pakartotinai panaudotos, o vienkartinių pakuočių atliekos būtų sutvarkytos vadovaujantis šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytais pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetais.

5. **Pakuočių atliekų sutvarkymą įrodantys dokumentai** – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyti dokumentai, patvirtinantys susidariusių pakuočių atliekų sutvarkymą.

6. **Pakuočių atliekų sutvarkymas** – pakuočių atliekų surinkimas ir perdirbimas arba surinkimas ir naudojimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą užduotį (pakuočių atliekų šalinimas nėra sutvarkymas).

7. **Pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutartis** – daugiašalė sutartis tarp savivaldybės (arba savivaldybės pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus) ir teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, nustatyta tvarka parinkto pakuočių atliekų tvarkytojo, taip pat gamintojų atsakomybę perimančių organizacijų dėl pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo, pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo, priežiūros ir plėtos, šių paslaugų ir veiklų administravimo ir finansavimo.

8. **Pakuočių sunaudojimas savo reikmėms** – į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežtų supakuotų gaminių išpakavimas siekiant šiuos gaminius panaudoti savo vykdomoje veikloje ar perleisti kitam asmeniui.

9. **Tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai** – tuščių ar gaminių pripildytų pakuočių perleidimas komerciniais tikslais kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje arba gaminių pripildytų pakuočių sunaudojimas savo reikmėms.

10. **Užpildyto vienkartinio plastikinio gaminio pateikimas rinkai** – užpildyto vienkartinio plastikinio gaminio, nurodyto šio įstatymo 1 priede, kiekvienas pirmasis tiekimas valstybės narės rinkai.

11. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtos įstatyme, Reglamente [\(ES\) 2019/1020](#) ir Reglamente [\(ES\) 2025/40](#).

12. Žemės ūkio veiklos subjektai, pakuojuantys į pirminės gamybos pakuotes šienainį, naudojamą ūkininkavimo veikloje, nelaikomi gamintojais pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 3 straipsnio 1 dalies 15 punkte apibrėžtą terminą „gamintojas“, jeigu pirminė gamybos pakuotė išgauta iš kito subjekto, kuris pirmą kartą patiekė ją Lietuvos Respublikos vidaus rinkai ir kuriam dėl to tenka atsakomybė už gamintojo pareigų vykdymą. Išimtis taikoma, kai ūkininkas pats importuoja pakuotes ar supakuotus produktus, – tokiu atveju jis laikomas gamintoju ir jam tenka atsakomybė už gamintojo pareigų vykdymą.

II SKYRIUS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS, PAKUOČIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PRIORITETAİ

3 straipsnis. Kompetentingos institucijos

1. Aplinkos apsaugos agentūra:

1) gauna Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 12 dalyje nurodytą informaciją ir apskaičiuoja šioje nuostatoje nurodytą galutinių platintojų atitinkamos kategorijos rinkos dalį;

2) yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 31 straipsnyje numatytų funkcijų, susijusių su ekonominės veiklos vykdytojų teikiamų pakartotinio naudojimo tikslų pasiekimo ataskaitų surinkimu, vertinimu ir administravimu, vykdymą;

3) yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 44 straipsnyje numatytą gamintojų įregistravimą;

4) renka, kaupia ir analizuoja duomenis apie susidarančių pakuočių atliekų kiekį vienam gyventojui, vertina Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 43 straipsnyje nustatytų pakuočių atliekų prevencijos tikslų pasiekimą ir teikia šiuos duomenis Europos Komisijai;

5) yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 47 straipsnyje numatytų funkcijų vykdymą, įskaitant leidimų vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės pareigas išdavimą, keitimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą bei šių pareigų vykdymo priežiūrą;

6) apskaičiuoja, ar pasiekti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 52 straipsnyje nustatyti perdirbimo tikslai, pagal Reglamento [2025/40](#) 53 straipsnyje nustatytas taisykles ir prireikus pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 54 straipsnyje nustatytas taisykles pakoreguoja duomenis ir teikia juos Europos Komisijai;

7) yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 56 straipsnyje numatytų funkcijų, įskaitant duomenų rinkimą, tikrinimą ir teikimą Europos Komisijai, vykdymą.

2. Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 (išskyrus 29 straipsnio 12 dalį). 32, 33, 45, 46 ir 55 straipsniuose nurodytų reikalavimų valstybinę priežiūrą.

3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 39, 58, 59 ir 60 straipsniuose nustatytų procedūrų įgyvendinimą.

4. Lietuvos Respublikos muitinė yra kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 61 straipsnyje nustatytą į Europos Sąjungos rinką patenkančių pakuočių kontrolę.

4 straipsnis. Pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetai

Ekonominės veiklos vykdytojai ir atliekų tvarkytojai privalo vadovautis šiais pagal svarbą išdėstytais pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetais:

- 1) naudoti pakuočių atliekų prevencijos priemones pakuočių atliekų susidarymui mažinti;
- 2) perdirbti susidariusias pakuočių atliekas ir gauti iš jų naudoti tinkamus gaminius arba antrines žaliavas, kurios gali būti panaudotos naujų gaminių gamybai;
- 3) naudoti pakuočių atliekas energijai gauti;
- 4) saugiai šalinti susidariusias pakuočių atliekas, kad jos nekeltų pavojaus aplinkai ir visuomenės sveikatai.

III SKYRIUS PAKUOČIŲ REIKALAVIMAI

5 straipsnis. Pagrindiniai pakuočių reikalavimai

1. Pakuotės turi būti projektuojamos ir gaminamos taip, kad jų turis ir masė būtų kuo mažesnė, nepažeidžiant pakuojamo gaminio ir vartotojo saugumo, higienos ir transportavimo reikalavimų, ir kad būtų priimtinos pakuočių vartotojui, vadovaujantis pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetais, išvardytais šio įstatymo 4 straipsnyje.

2. Pakuotės turi būti projektuojamos, gaminamos, parduodamos taip, kad jas būtų galima pakartotinai naudoti, perdirbti ar kitaip panaudoti vadovaujantis šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytu pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumu ir kad šalinant jas ir (ar) jų apdorojimo liekanas būtų galima sumažinti neigiamą poveikį aplinkai.

3. Pakuotės turi būti pagamintos taip, kad kuo didesnę pakuotės masės dalį būtų galima perdirbti į produktus, atitinkančius tiems produktams Europos Sąjungoje ir (ar) Lietuvos Respublikoje taikomus standartus. Perdirbama pakuotės masės dalis priklauso nuo pakuotės medžiagų savybių.

4. Pakuotės turi būti gaminamos taip, kad jas, jų atliekas ar tvarkymo liekanas deginant ar šalinant sąvartyne į išmetamus teršalus, pelenus ar filtratą patektų kiek galima mažiau pakuotėse ar jų sudedamosiose dalyse esančių kenksmingų ir kitų pavojingų medžiagų. Ribinį leistiną kenksmingų

medžiagų kiekį pakuotėse ir kenksmingų medžiagų kiekio kontrolės tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Draudžiama tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pakuotes, kuriose kenksmingos medžiagos viršija ribinį leistiną kiekį.

5. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gamintojų tiekiamos pakuotės turi atitikti visus šiame įstatyme nustatytus pakuočių (įskaitant naudojamą pakartotinai) reikalavimus. Ši dalis taikoma nepažeidžiant Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 4 straipsnio.

6. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pakuotės turi būti pateikiamos laikantis Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) VII skyriuje nustatytos tvarkos.

7. Pakuočių atitikties Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) reikalavimams vertinama ir deklaruojama, pakuočių išsamus patikrinimas, procedūros ir veiksmai dėl Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) reikalavimų neatitinkančių ir (ar) riziką keliančių pakuočių atšaukimo ar pašalinimo iš rinkos atliekami Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) nustatyta tvarka.

8. Daugkartinės pakuotės privalo atitikti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus,

6 straipsnis. Pakuočių ženklavimas

1. Kai gamintojai nusprendžia pakuotes ženklinti nurodant joms pagaminti naudotų medžiagų rūšis ir tinkamiausią pakuočių atliekų tvarkymo būdą, jos turi būti ženklintos pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką.

2. Gamintojai, patys ar kolektyviai organizuojantys pakuočių, įskaitant tas, kurioms taikoma užstatų sistema pagal šio įstatymo 19 straipsnio 1 ar 2 dalį, atliekų tvarkymą, be šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nurodyto ženklavimo, papildomai gali savo pakuotes žymėti kitais pačių pasirinktais ženklais, nurodančiais, kad jie yra atitinkamos organizacijos nariai ar dalyvauja pakuočių atliekų tvarkymo sistemoje.

3. Gamintojai, tiekdami Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių pakuotėms taikoma užstatų sistema pagal šio įstatymo 19 straipsnio 1 ar 2 dalį, privalo pakuotę pažymėti jos gamintoją identifikuojančiu brūkšninio kodu ir atitinkamos nacionalinės užstatų sistemos taikymą nurodančiu ženklu. Ženklas turi būti vienodas Lietuvos Respublikos teritorijoje. Nacionalinės užstatų sistemos taikymo pakuotei ženklo formą atitinkamos nacionalinės užstatų sistemos administratoriaus (administratorių) teikimu ir pakuotės ženklavimo tokiu ženklu tvarką nustato aplinkos ministras.

4. Pateikiamų Lietuvos Respublikos rinkai vienkartinį plastikinių gaminių (higieninių paketų (įklotų), tamponų, tamponų aplikatorių, drėgnųjų servetėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais) pakuotės ir vienkartiniai plastikiniai gaminiai priskiriami gėrimų indeliai turi būti paženklinami pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2020/2151](#) reikalavimus.

5. Informacija apie produkto gamintoją ir importuotoją turi būti pateikta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 15 straipsnio 6 dalyje ir 18 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Pakuočių apskaitos reikalavimai

1. Gamintojai pakuočių apskaitą vykdo ir ataskaitas pagal šios apskaitos duomenis aplinkos ministro įgaliotai institucijai teikia aplinkos ministro nustatyta tvarka, vadovaudamiesi Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 30 ir 31 straipsnių nuostatomis.

2. Gamintojai, kuriems netaikomos šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatytos išimtys dėl pakuočių apskaitos vykdymo, privalo būti užsiregistravę aplinkos ministro nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

8 straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir bendrosios pareigos, nustatytos Reglamente [\(ES\) 2025/40](#)

1. Fizinį gamintojų teisės ir pareigos:

1) privalo vykdyti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 15 straipsnyje nustatytas pareigas, užtikrindami,

kad rinkai būtų tiekiamos tik reikalavimus atitinkančios pakuotės, laikomasi atitikties vertinimo, dokumentų saugojimo, identifikavimo ir kitų Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 15 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

2) turi teisę rašytiniu įgaliojimu paskirti įgaliotąjį atstovą, kuris vykdytų Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 17 straipsnyje nustatytas užduotis.

2. Ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos, susijusios su pakuočių atitiktimi:

1) Tiekėjai privalo fiziniams gamintojams pateikti visą informaciją ir dokumentus, reikalingus pakuočių atitikčiai įrodyti, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 16 straipsnyje.

2) Importuotojai privalo vykdyti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 18 straipsnyje nustatytas pareigas, užtikrindami, kad rinkai būtų tiekiamos tik reikalavimus atitinkančios pakuotės, būtų laikomasi atitikties vertinimo ir dokumentų saugojimo reikalavimų, imamasi taisomųjų priemonių pastebėjus neatitiktį bei įvykdyti kiti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 18 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

3) Platintojai privalo vykdyti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 19 straipsnyje nustatytas pareigas, užtikrindami, kad rinkai būtų tiekiamos tik reikalavimus atitinkančios pakuotės, patikrintas gamintojo registracijos, ženklinimo ir kitų Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 19 straipsnyje nustatytų reikalavimų įvykdymas.

4) Realizavimo paslaugų teikėjai užtikrina, kad jų tvarkomų pakuočių sandėliavimo, tvarkymo, pakavimo, adresavimo ir siuntimo sąlygos nepakenktų pakuočių atitikčiai, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 20 straipsnyje.

5) Jei importuotojai ar platintojai rinkai pateikia pakuotes savo vardu, naudodami savo prekių ženklą, ar pakeista pakuotes taip, kad tai gali turėti įtaką jų atitikčiai reikalavimams, jie laikomi fiziniams gamintojams ir privalo vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 21 straipsnyje.

6) Ekonominės veiklos vykdytojai imasi taisomųjų priemonių siekdami pašalinti nustatytas neatitiktis reikalavimams, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 60 straipsnio 3 dalyje ir 62 straipsnyje.

3. Ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos, susijusios su informacijos pateikimu:

1) Ekonominės veiklos vykdytojai privalo pateikti rinkos priežiūros institucijoms informaciją apie kitus ekonominės veiklos vykdytojus, kurie jiems tiekė pakuotes ar supakuotus produktus, ir apie ekonominės veiklos vykdytojus, kuriems jie tiekė pakuotes ar supakuotus produktus, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 22 straipsnyje.

2) Pakuočių atliekų tvarkymo subjektai privalo teikti kompetentingoms institucijoms ir gamintojams arba organizacijoms informaciją apie pakuočių atliekas, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 23 straipsnyje.

3) Gamintojai privalo teikti interneto platformų ir realizavimo paslaugų teikėjams informaciją, nurodytą Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 45 straipsnio 4 ir 7 dalyse.

4) Interneto platformų ir realizavimo paslaugų teikėjai turi įvertinti iš gamintojo gautos informacijos patikimumą, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 45 straipsnio 6 ir 8 dalyse.

9 straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, susijusios su pakartotinio naudojimo sistemomis, nustatytos Reglamente [\(ES\) 2025/40](#)

1. Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, susijusios su pakartotinio naudojimo sistemomis:

1) įdiegti pakartotinio naudojimo sistemas pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 26 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

2) dalyvauti pakartotinio naudojimo sistemose pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 27 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Ekonominės veiklos vykdytojų, išskyrus numatytus Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 13 dalyje, pareigos, susijusios su Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnyje nustatytais pakartotinio naudojimo tikslais:

1) užtikrinti, kad transportavimo pakuotės, išskyrus įtvirtintas Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 4 dalyje, būtų įtrauktos į pakartotinio naudojimo sistemas, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 1–3 dalyse;

2) užtikrinti, kad grupinės pakuotės būtų įtrauktos į pakartotinio naudojimo sistemas, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 5 dalyje;

3) užtikrinti, kad gėrimų, išskyrus įtvirtintus Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 7 dalyje, pakuotės būtų įtrauktos į pakartotinio naudojimo sistemas, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 6 dalyje. Ši pareiga netaikoma ekonominės veiklos vykdytojams, kurie patenka į Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 10 dalies taikymo apimtį.

3. Ekonominės veiklos vykdytojai, siekiantys įvykdyti šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytą pareigą, gali, jei atitinka Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 29 straipsnio 12 dalyje įtvirtintas sąlygas, sudaryti grupes. Sudarius tokią grupę, kompetentinga institucija, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, informuojama aplinkos ministro nustatyta tvarka.

4. Šio straipsnio 2 dalyje numatytų tikslų siekimo pažanga apskaičiuojama pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 30 straipsnyje nustatytas taisykles.

5. Ekonominės veiklos vykdytojų tiekiamoms pakuotėms, dalyvaujančioms pakartotinio naudojimo sistemose, gali būti taikomas užstatas. Tokiu atveju gaminio kaina ir pakuotės užstato dydis atskirai nurodomi apskaitoje ir kasos čekiuose.

10 straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, susijusios su pakartotiniu užpildymu, nustatytos Reglamente [\(ES\) 2025/40](#)

1. Ekonominės veiklos vykdytojų, teikiančių galimybę pirkti produktus užpildant tarą, pareigos, susijusios su pakartotiniu užpildymu:

1) informuoti galutinius naudotojus apie pakartotinio užpildymo taisykles, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 28 straipsnio 1 dalyje;

2) užtikrinti, kad pakartotinio užpildymo punktai atitiktų Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 28 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus;

3) užtikrinti, kad pakartotinio užpildymo punktuose galutiniams naudotojams siūlomos pakuotės ar tara būtų suteikiamos tik laikantis Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 28 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

2. Ekonominės veiklos vykdytojai turi teisę atsisakyti pakartotinai užpildyti galutinio naudotojo pateiktą tarą atsiradus Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 28 straipsnio 4 dalyje nurodytoms aplinkybėms.

11 straipsnis. Gamintojų teisės ir pareigos

1. Gamintojų pareigos, susijusios su gamintojo ir importuotojo atsakomybės principu:

1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) organizuoti rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimą visų pakuočių atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pakuotes ar supakuotus gaminius, ir, jeigu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia pakuotes ar supakuotus gaminius ar juos perleidžia kitiems asmenims Lietuvos Respublikos teritorijoje, dalyvauti organizuojant tokių rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų pakuočių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių vienkartinėms pakuotėms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį taikoma užstato sistema, dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje, ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių daugkartinėms pakuotėms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalį taikoma užstato sistema, dalyvauti užstato už daugkartinės pakuotes sistemoje;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę pakuočių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie netinkamo pakuočių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai, pakuočių pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti ir kitas atliekų tvarkymo galimybes, šiuokšlinimo prevenciją ir pan.;

4) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo išlaidas ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių vienkartinėms pakuotėms pagal šio įstatymo 19 straipsnio

2 dalį taikoma užstato sistema, dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje išlaidas, susijusias su nacionalinėje užstato sistemoje surenkamų vienkartinių pakuočių atliekų sutvarkymu ir užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimu, ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių daugkartinėms pakuotėms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalį taikoma užstato sistema, dalyvavimo užstato už daugkartines pakuotes sistemoje išlaidas, susijusias su daugkartinių pakuočių surinkimu nacionalinėje užstato sistemoje, taip pat šios dalies 3 punkte nurodyto visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

5) vykdyti pakuočių apskaitą ir pagal šios apskaitos duomenis teikti ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų, pakuotes ir supakuotus gaminius Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys gamintojai privalo imtis visų priemonių, kad tuščios prekinės, grupinės, transportavimo pakuotės ir šių pakuočių atliekos būtų tvarkomos pagal šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus pakuočių atliekų prevencijos ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetus.

3. Gamintojai privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nustatyta tvarka mokėti mokesťi už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis. Šio mokesčio sumokėjimas ir (ar) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymas neatleidžia gamintojų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pareigų.

4. Siekdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, gamintojai gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias pakuočių atliekų surinkimo sistemas.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas gamintojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami savo reikmėms sunaudotų pakuočių atliekų tvarkymą, Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka šias atliekas tvarkydami patys arba perduodami jas tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui;

2) kolektyviai – visais kitais atvejais, kai nustatytos pareigos nevykdomos individualiai, privalomai steigdami šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytą organizaciją ir (ar) tapdami jos dalyviais ir, kaip nustatyta šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje, jai pavesdami vykdyti šiame straipsnyje nustatytas pareigas arba, kaip nustatyta šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje, organizacijai sutartimi pavesdami vykdyti šiame straipsnyje nustatytas pareigas netapdami organizacijos dalyviais;

3) šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių vienkartinės pakuotes pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį nustatytas užstatas, tik pavesdami šio įstatymo 21 straipsnyje nurodytam užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriui organizuoti užstato už vienkartinės pakuotes sistemą.

6. Gamintojai, organizuodami savo reikmėms sunaudotų pakuočių atliekų tvarkymą, tokių atliekų sutvarkymo sutartis sudaro su atliekų tvarkytojais, kurie pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

12 straipsnis. Šio įstatymo 7 ir 11 straipsnių taikymo išimtys

1. Gamintojai, per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys ne daugiau kaip 0,5 tonos pakuočių (neįskaitant vienkartinių, kurioms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį taikoma užstato sistema, ir visų daugkartinių pakuočių), atleidžiami nuo šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 3 dalyje nustatytų pareigų.

2. Nuo šio įstatymo 7 ir 11 straipsniuose nustatytos pareigos vykdyti pakuočių apskaitą ir pagal šios apskaitos duomenis teikti ataskaitas ir nuo šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka atleidžiami:

1) gamintojai, kurie pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neprivalo būti registruoti pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėtojais (netaikoma gamintojams, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia gaminius, supakuotus į pakuotes, kurioms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir (ar) 2 dalį taikoma užstato sistema);

2) gamintojai, kurie per ataskaitinį laikotarpį importavo prekes (supakuotus gaminius), kurios

pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neapmokestinamos importo PVM.

13 straipsnis. Profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų pripildytas prekes pakuotes Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiančių gamintojų teisės ir pareigos, reikalavimai profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančiai organizacijai

1. Profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų (toliau – augalų apsaugos produktai) pripildytas prekes pakuotes Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys gamintojai, vykdydami šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nustatytas pareigas, privalo:

1) organizuoti rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimą prekinių pakuočių atliekų, kurios susidarė panaudojus gamintojų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiektais prekinėse pakuotėse supakuotus augalų apsaugos produktus;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų naudotojus augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų netinkamo tvarkymo žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai, tokių pakuočių atliekų paruošimo naudoti ir kitas atliekų tvarkymo galimybes;

3) apmokėti šios dalies 1 punkte nurodyto atliekų tvarkymo ir šios dalies 2 punkte nurodyto profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų naudotojų švietimo ir informavimo išlaidas.

2. Augalų apsaugos produktų pripildytas prekes pakuotes Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys gamintojai, siekdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą pareigą, gali diegti augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemą.

3. Augalų apsaugos produktų pripildytas prekes pakuotes Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys gamintojai šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami savo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą. Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka šias atliekas tvarkydami patys, jeigu turi teisę tvarkyti tokias atliekas, arba jas perduodami tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui;

2) kolektyviai – steigdami augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančią gamintojų organizaciją (toliau – augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija) ir (ar) tapdami jos dalyviais ir jai pavesdami vykdyti šiame straipsnyje nustatytas pareigas arba augalų apsaugos produktų organizacijai sutartimi pavesdami vykdyti šiame straipsnyje nustatytas pareigas netapdami jos dalyviais, arba tapdami šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytos organizacijos dalyviais ir jai pavesdami vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas, kai tokia organizacija dėl augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų surinkimo pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą atnauja atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planą, atliekų tvarkymo finansavimo schemą, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programą, kaip nustatyta Atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁵ straipsnio 1 dalyje, ir įdiegia augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemą pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą.

4. Augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija ir (ar) individualiai augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai, siekdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą pareigą ir organizuodami šio straipsnio 2 dalyje nurodytą augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemą, užtikrina augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskirą surinkimą iš tokius produktus naudojančių asmenų, tokių surinktų pakuočių atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą ir:

1) sudaro sutartis su augalų apsaugos produktų pakuočių organizacijos pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką parinktais, jeigu augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymas organizuojamas kolektyviai, ar individualiai augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančio gamintojo parinktais, jeigu augalų apsaugos produktų prekinių

pakuočių atliekų tvarkymas organizuojamas individualiai, pakuočių atliekų tvarkytojais dėl augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, įskaitant rūšiuojamąjį surinkimą iš šios dalies 2 punkte nurodytų pardavėjų, jeigu augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija ar individualiai augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai su tokiais pardavėjais sudarė sutartis dėl augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių priėmimo ir perdavimo šiame punkte nurodytiems pakuočių atliekų tvarkytojams, vežimo, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo. Šiose sutartyse turi būti nustatyta apmokėjimo už augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų paruošimą naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo tvarka, augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų pateikimo tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) gali sudaryti sutartis su augalų apsaugos produktais prekiaujančiais pardavėjais dėl augalų apsaugos produktų tuščių prekinių pakuočių priėmimo iš asmenų, savo veikloje naudojančių augalų apsaugos produktus, ir priimtų prekinių pakuočių atliekų perdavimo šios dalies 1 punkte nurodytiems pakuočių atliekų tvarkytojams.

5. Augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija ir individualiai augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas sutartis sudaro su atliekų tvarkytojais, kurie pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

6. Savo veikloje augalų apsaugos produktus naudojančias asmenys privalo tuščias šių produktų prekes pakuotes išskalauti žemės ūkio ministro tvirtinamose augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai, naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka ir, kaip nustatyta Atliekų tvarkymo įstatymo 13 straipsnyje, identifikuoti šias pakuočių atliekas pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką, reglamentuojančią pavojingųjų atliekų identifikavimą.

7. Augalų apsaugos produktais prekiaujantys pardavėjai, kurie su augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija ir (ar) individualiai augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančiais gamintojais sudarė šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas sutartis, nemokamai priima iš asmenų tuščias augalų apsaugos produktų, kuriais jie prekiauja, prekes pakuotes (bet ne didesnę kiekį negu šio pardavėjo parduotas tokių augalų apsaugos produktų kiekis) ir jas perduoda šio straipsnio 4 dalies 1 punkte išvardytiems pakuočių atliekų tvarkytojams.

8. Augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą gali organizuoti tik gavusi Atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁴ straipsnio 14 punkte nurodytą konkrečių gaminių (šiuo atveju – augalų apsaugos produktų) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją. Augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija, gavusi licenciją ir sudariusi visas šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose numatytas sutartis, gamintojų pareigas, nurodytas šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose, gali pradėti vykdyti kalendorinių metų sausio 1 dieną.

9. Augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija steigama ir veikia, gamintojai jos veikloje dalyvauja laikydamiesi Atliekų tvarkymo įstatymo 34²² straipsnyje nustatytų reikalavimų.

14 straipsnis. Užpildytus vienkartinis plastikinius gaminius pateikiančių rinkai gamintojų teisės ir pareigos

1. Be šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų pareigų, užpildytus vienkartinis plastikinius gaminius pateikiantys Lietuvos Respublikos rinkai gamintojai privalo:

1) organizuoti vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, šiukšlių, kurios susidarė naudojant gamintojų pateiktus Lietuvos Respublikos rinkai užpildytus vienkartinis plastikinius gaminius, išrinkimo, surinkimo, vežimo, apdorojimo finansavimą;

2) organizuoti į viešas surinkimo sistemas išmestų vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų pateiktus Lietuvos Respublikos rinkai užpildytus vienkartinis plastikinius gaminius, surinkimo, vežimo, apdorojimo finansavimą;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie esamus daugkartinius alternatyvius gaminius ir jų naudojimo galimybes, pakartotinio naudojimo sistemas, atliekų tvarkymo galimybes, taip pat geriausią tinkamo šių atliekų tvarkymo praktiką, taikomą pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 4¹ straipsnį, taršos šiukšlėmis ir kitokio netinkamo šių atliekų šalinimo poveikį aplinkai, visų pirma jūros aplinkai, ir nuotekų kanalizacijos tinklui;

4) apmokėti šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodyto vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo, apdorojimo išlaidas, taip pat šios dalies 3 punkte nurodyto visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas, neviršijant šioms paslaugoms ekonomiškai efektyviai teikti būtinų išlaidų.

2. Be šio įstatymo 11 straipsnyje ir šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų, užpildytus ne didesnius kaip trijų litrų talpos gėrimų butelius pateikiantys Lietuvos Respublikos rinkai gamintojai privalo užtikrinti, kad:

1) nuo 2025 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos rinkai pateiktų butelių, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra polietileno tereftalatas (toliau – PET), sudėtyje būtų bent 25 procentai perdirbto plastiko, tai apskaičiuojant kaip visų atitinkamo gamintojo Lietuvos Respublikos rinkai per ataskaitinius metus pateiktų butelių, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra PET, vidurkį;

2) nuo 2030 m. sausio 1 d. plastikinių butelių sudėtyje būtų bent 30 procentų perdirbto plastiko, tai apskaičiuojant kaip visų atitinkamo gamintojo Lietuvos Respublikos rinkai per ataskaitinius metus pateiktų plastikinių butelių vidurkį.

3. Šio straipsnio 2 dalies reikalavimai netaikomi:

1) buteliams, skirtiems ir naudojamiems specialiosios medicininės paskirties skystiesiems maisto produktams, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) Nr. 609/2013](#) dėl kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų, specialiosios medicininės paskirties maisto produktų ir viso paros raciono pakaitalų svoriui kontroliuoti ir kuriuo panaikinami Tarybos direktyva [92/52/EEB](#), Komisijos direktyvos [96/8/EB](#), [1999/21/EB](#), [2006/125/EB](#) ir [2006/141/EB](#), Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2009/39/EB](#) ir Komisijos reglamentai [\(EB\) Nr. 41/2009](#) ir [\(EB\) Nr. 953/2009](#) 2 straipsnio 2 dalies g punkte;

2) pakuotėms, kurioms taikomos Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 7 straipsnio 4 dalyje nustatytos išimtys.

4. Užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius pateikiantis Lietuvos Respublikos rinkai gamintojas, įregistravęs savo veiklą kitoje valstybėje narėje, privalo paskirti Lietuvos Respublikoje savo veiklą įregistravusį juridinį ar fizinį asmenį įgaliojantį atstovu, atsakingu už šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų vykdymą Lietuvos Respublikoje. Užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius pateikiantis rinkai gamintojas su įgaliojantiu atstovu privalo sudaryti pavedimo sutartį.

5. Užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius pateikiantis kitos valstybės narės rinkai gamintojas, įregistravęs savo veiklą Lietuvos Respublikoje ir, naudodamas nuotolinio ryšio priemones, iš Lietuvos Respublikos tiesiogiai atlygintinai perleidžiantis kitos valstybės narės, kurioje nėra įregistravęs savo veiklos, vartotojams užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius, privalo paskirti toje valstybėje narėje savo veiklą įregistravusį fizinį ar juridinį asmenį įgaliojantį atstovu, kuris būtų atsakingas už teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su gamintojo ir importuotojo atsakomybės principu, vykdymą tos valstybės narės teritorijoje. Užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius pateikiantis rinkai gamintojas su įgaliojantiu atstovu privalo sudaryti pavedimo sutartį.

6. Šiame straipsnyje nustatytas pareigas gamintojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos rinkai pateiktų užpildytų vienkartinį plastikinių gaminių naudojimo susidariusių atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimą;

2) kolektyviai – steigdami šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytą organizaciją ir (ar) tapdami tokios organizacijos dalyviais ir, kaip nustatyta šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje, jai pavesdami vykdyti šiame straipsnyje nustatytas pareigas ar organizacijai pagal sutartį pavesdami vykdyti šiame straipsnyje nustatytas pareigas netapdami organizacijos dalyviais.

7. Vykdydami šio straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimą organizuojantys gamintojai privalo kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario 1 dienos sudaryti:

1) sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, šiukšlių išrinkimo, vykdomo savivaldybės ar jos vardu, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo. Aplinkos ministras tvirtina rekomendacijas dėl šių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo kriterijų ir tokio finansavimo sutarčių sudarymo pagrindinių sąlygų. Šiose sutartyse turi būti nustatyta vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo išlaidų finansavimo tvarka, sutarčių įsigaliojimo tvarka, savivaldybių ar jų vardu vykdomos šiukšlių išrinkimo veiklos sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ir nutraukimo sąlygos ir tvarka;

2) sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo. Aplinkos ministras tvirtina rekomendacijas dėl šių atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo kriterijų ir tokio finansavimo sutarčių sudarymo pagrindinių sąlygų. Šiose sutartyse turi būti nustatyta vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo, įskaitant vienkartinių plastikinių gaminių atliekų infrastruktūrą ir jos veikimą, vežimo ir apdorojimo išlaidų finansavimo tvarka, sutarčių įsigaliojimo tvarka, savivaldybių organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ir nutraukimo sąlygos ir tvarka.

8. Individualiai vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimą organizuojantys gamintojai šio straipsnio 1 dalyje nurodytas išlaidas turi finansuoti proporcingai pagal tokių atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių svorį bei proporcingai jo užimamai rinkos daliai, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal gamintojo deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos rinkai pateiktų užpildytų vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, kiekį.

9. Apskaičiuojant vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių svorį, kuriuo remiantis nustatomas šio straipsnio 7 dalyje nurodytas finansavimas, vadovaujasi aplinkos ministro nustatytais referenciniais skaičiais, apibrėžiančiais, kiek vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede:

1) suvartojama viešose vietose (viešuose paplūdimiuose, vandens telkiniuose ir jų pakrantėse, miškuose, parkuose, skveruose, aikštelėse, stotelėse, pakelėse ir pan.) iš visų Lietuvos Respublikos rinkai pateikiamų;

2) suvartotų viešose vietose (viešuose paplūdimiuose, vandens telkiniuose ir jų pakrantėse, miškuose, parkuose, skveruose, aikštelėse, stotelėse, pakelėse ir pan.), išmetama į viešas surinkimo sistemas (t. y. kiek yra atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas);

3) suvartotų viešose vietose (viešuose paplūdimiuose, vandens telkiniuose ir jų pakrantėse, miškuose, parkuose, skveruose, aikštelėse, stotelėse, pakelėse ir pan.), netinkamai išmetama (t. y. kiek yra šiukšlių).

15 straipsnis. Galutinių platintojų pareigos nacionalinėje užstato sistemoje

1. Daugkartinių pakuočių galutiniai platintojai privalo priimti daugkartines pakuotes, kurioms

taikoma užstato sistema, ir grąžinti užstatą. Nuo šios pareigos atleidžiami galutiniai platintojai, prekiaujantys miestelių ir kaimų parduotuvėse, kurių prekybos plotas neviršija 60 kv. m, kitose parduotuvėse, kurių prekybos plotas neviršija 90 kv. m, ir prekybos vietose, kioskuose, degalinėse, viešojo maitinimo įstaigose. Daugkartinių pakuočių galutiniai platintojai, kuriems taikomos šioje dalyje numatytos išimtys, gali dalyvauti užstato už daugkartines pakuotes sistemoje.

2. Vienkartinių pakuočių galutiniai platintojai privalo priimti vienkartinių pakuočių, kurioms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį taikoma užstato sistema, atliekas ir grąžinti užstatą. Nuo šios pareigos atleidžiami galutiniai platintojai, prekiaujantys miestelių ir kaimų parduotuvėse, kurių prekybos plotas neviršija 60 kv. m, kitose parduotuvėse, kurių prekybos plotas neviršija 300 kv. m, ir prekybos vietose, kioskuose, degalinėse, viešojo maitinimo įstaigose. Vienkartinių pakuočių galutiniai platintojai, kuriems taikomos šioje dalyje numatytos išimtys, gali dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje.

3. Daugkartinių pakuočių galutiniai platintojai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, privalo priimti visas pakuotes, kurioms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalį taikoma užstato sistema, ir grąžinti užstatą, nepaisant to, ar parduoda gaminius, supakuotus į tokią pakuotę, ar ne. Vienkartinių pakuočių galutiniai platintojai, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, privalo priimti visas pakuotes, kurioms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį taikoma užstato sistema, atliekas ir grąžinti užstatą, nepaisant to, ar parduoda gaminius, supakuotus į tokią pakuotę, ar ne.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti galutiniai platintojai turi organizuoti daugkartinių pakuočių ir (ar) vienkartinių pakuočių atliekų priėmimą ir užstato grąžinimą prekybos vietose arba arti jų, tačiau ne didesniu kaip 150 m atstumu nuo prekybos vietų tomis pačiomis kaip prekybos vietų darbo valandomis.

5. Galutiniai platintojai, nurodyti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, už visų užstato sistemoje dalyvaujančių gaminių pakuotes pakuočių vartotojams turi grąžinti užstatą grynaisiais pinigais arba pakuočių vartotojų pageidavimu jiems suteikti teisę įsigyti galutinio platintojo parduodamų prekių ar paslaugų už sumą, lygią užstato dydžiui.

6. Visi galutiniai platintojai, prekybos vietose parduodantys gaminius, už kurių pakuotes nustatytas užstatas, turi nurodyti užstato dydį kainos etiketėje.

7. Visi galutiniai platintojai, prekybos vietose parduodantys gaminius, už kurių pakuotes nustatytas užstatas, turi teikti rašytinę informaciją (ne mažesniame kaip A3 formato (420 x 297 mm) plakate), kaip pakuočių vartotojai gali grąžinti daugkartines pakuotes ir vienkartinių pakuočių, įskaitant jų kamšelius ir dangtelius, atliekas.

V SKYRIUS

VARTOTOJŲ IR KITŲ PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

16 straipsnis. Informacija vartotojams ir kitiems pakuočių atliekų turėtojams

Gamintojai, vykdydami šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą pareigą, per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais turi informuoti pakuočių vartotojus ir kitus pakuočių atliekų turėtojus apie:

- 1) jiems prieinamas pakuočių ir (ar) pakuočių atliekų grąžinimo, surinkimo ir naudojimo sistemas;
- 2) pakuočių vartotojų ir kitų pakuočių atliekų turėtojų vaidmenį skatinant pakuočių ir pakuočių atliekų prevenciją, tinkamą pakuočių atliekų rūšiavimą ir perdirbimą;
- 3) pakuočių ir jų atliekų surinkimo sistemų ženklumą.

17 straipsnis. Vartotojų ir pakuočių atliekų turėtojų pareigos

1. Atliekų turėtojas privalo atskirti pakuočių atliekas nuo kitų atliekų, tai yra rūšiuoti pakuočių atliekas jų susidarymo vietoje.

2. Vartotojai ir komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų turėtojai privalo naudotis organizuotomis pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo sistemomis.

VI SKYRIUS

KOLEKTYVAUS PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ORGANIZAVIMAS

18 straipsnis. Kolektyvaus pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimai

1. Siekdami kolektyviai organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą, gamintojai turi teisę steigti organizaciją ir (ar) tapti jos dalyviais, jai pavesti organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nustatytas pareigas arba organizacijai pavesti organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nustatytas pareigas netapdami organizacijos dalyviais. Pavedant organizacijai vykdyti šias pareigas, privaloma laikytis šių reikalavimų:

1) Siekdami kolektyviai organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nustatytas pareigas, gamintojai pirmą kartą pavesti organizacijai vykdyti šias pareigas arba pakeisti organizaciją, kuriai pavedė ateinančiais kalendoriniais metais vykdyti šias pareigas, gali ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 1 dienos, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus atvejus.

2) Gamintojai gali pavesti vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nurodytas pareigas organizacijai per vieną mėnesį (vienu iš atvejų):

a) nuo užsiregistravimo dienos Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje, jei pakuočių tiekimą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pradėjo po šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos gruodžio 1 d.;

b) nuo dienos, kai paaiškėjo, kad jiems nebėgali būti taikoma šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies išimtis, jei tai paaiškėjo po šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos gruodžio 1 d.;

3) Gamintojai, pavedę vienai organizacijai vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nustatytas pareigas, negali pavesti kitai organizacijai vykdyti šių pareigų tuo pačiu kalendorinių metų laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai organizacijai, kuriai pavesta vykdyti šioje dalyje nurodytas pareigas, išduotos licencijos galiojimas sustabdomas arba panaikinamas.

4) Sustabdžius ar panaikinus organizacijai išduotos licencijos galiojimą, per vieną mėnesį gamintojai gali pavesti kitai organizacijai einamaisiais metais vykdyti gamintojams šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nustatytas pareigas.

5) Visiems gamintojams, kurie šios dalies 2 ir 4 punktuose nurodytais atvejais paveda organizacijai einamaisiais metais vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nustatytas pareigas po einamųjų kalendorinių metų I ketvirčio pabaigos, turi būti taikomos vienodos pareigų vykdymo sąlygos, t. y. vienodi pakuočių atliekų tvarkymo įkainiai, išipareigojimas dėl Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymo lygio, nuostolių kompensavimo tvarka, jeigu, organizacijai neįvykdžius išipareigojimo įvykdyti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis, gamintojams reikėtų sumokėti mokestį už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis, bet šiuo likusiu einamųjų metų laikotarpiu šios sąlygos gali skirtis nuo pareigų vykdymo sąlygų, kurios nuo šių einamųjų metų pradžios taikomos anksčiau šioje dalyje nustatytų pareigų vykdymą organizacijai pavedusiems gamintojams.

2. Organizacija steigiama ir veikia, gamintojai jos veikloje dalyvauja Atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija išduodama tik tai organizacijai, kuriai organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą kaip jos dalyviai pavedė ne mažiau kaip 5 procentus visų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų vienkartinį pakuočių tiekiantys gamintojai. Organizacija, gavusi licenciją ir sudariusi visas šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a ir b papunkčiuose numatytas sutartis, gamintojų pareigas, nurodytas šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose, gali vykdyti nuo kalendorinių metų sausio 1 dienos.

4. Siekdama įvykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose gamintojams nustatytas pareigas, organizacija:

1) privalo sudaryti šias sutartis:

a) bendradarbiavimo sutartis su visomis savivaldybėmis dėl bendradarbiavimo šviečiant ir

informuojant visuomenę pakuočių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais. Šiose sutartyse turi būti nustatytos bendradarbiavimo šviečiant ir informuojant visuomenę pakuočių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais sąlygos;

b) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutartis su visomis pakuočių atliekų tvarkytojus parinkusiomis savivaldybėmis (arba savivaldybių pavedimu – su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriais) ir jų parinktais pakuočių atliekų tvarkytojais. Savivaldybės (arba savivaldybių pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai) teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, nustatyta tvarka pagal pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimo, pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros, jos įrengimo, atnaujinimo, priežiūros, plėtos ir šių paslaugų bei veiklų administravimo būtinuosius reikalavimus parenka pakuočių atliekų tvarkytojus, kurie teiks komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo šio punkto c papunktyje nurodytiems pakuočių atliekų tvarkytojams paslaugą. Komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimo, pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros, jos įrengimo, priežiūros, atnaujinimo ir plėtos (įskaitant rūšiuojamojo surinkimo priemonių tipo, dydžio, išdėstymo tankio, žymėjimo, identifikacinės sistemos diegimo, ištuštinimo dažnio reikalavimus) ir šių veiklų finansavimo tvarkos, šių paslaugų ir veiklų administravimo ir jo išlaidų apmokėjimo tvarkos būtinuosius reikalavimus (toliau – būtinieji reikalavimai) ir būtinąsias pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutarties sąlygas tvirtina aplinkos ministras. Esant daugiau kaip vienai organizacijai, visos organizacijos pasirašo vieną bendrą pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutartį su savivaldybe (arba savivaldybės pavedimu – su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi) ir kiekvienu savivaldybės (arba savivaldybės pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus) parinktu pakuočių atliekų tvarkytoju. Jeigu organizacija per vieną kalendorinį mėnesį nuo dienos, kai savivaldybė (arba savivaldybės pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius) ją informavo apie savivaldybės (arba savivaldybės pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus) šiame punkte nustatyta tvarka parinktus pakuočių atliekų tvarkytojus, nepasirašo pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutarties ar, pasirašiusi šią sutartį, nevykdo šioje sutartyje numatyto įsipareigojimo finansuoti pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos veikimą pagal aplinkos ministro nustatytus būtinuosius reikalavimus, pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos veikimas pagal aplinkos ministro nustatytus būtinuosius reikalavimus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka finansuojamas iš lėšų, gautų pagal šio straipsnio 8 dalyje nurodytus finansavimo dokumentus;

c) paruošimo sutartis su organizacijos pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką parinktais pakuočių atliekų tvarkytojais dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo. Esant daugiau kaip vienai organizacijai, visos organizacijos kartu parenka pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką šiame papunktyje nurodytus pakuočių atliekų tvarkytojus ir su kiekvienu jų pasirašo vieną bendrą sutartį. Šiose sutartyse turi būti nustatyta komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo išlaidų apmokėjimo tvarka, komunalinių atliekų sraute susidarančių rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų pateikimo tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka. Jeigu organizacija, pasirašiusi šiame papunktyje nurodytą sutartį, nevykdo šiose sutartyse numatyto įsipareigojimo apmokėti komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo išlaidas, tokių pakuočių atliekų, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo išlaidos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apmokamos iš lėšų, gautų pagal šio straipsnio

8 dalyje nurodytus finansavimo dokumentus;

d) sutvarkymo sutartis dėl nekomunaliniame atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų su organizacijos pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką parinktais pakuočių atliekų tvarkytojais dėl nekomunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, surinktų pakuočių atliekų paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo (taip, kad visų Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijose būtų užtikrintas pakuočių atliekų rūšiuojamasis surinkimas, vežimas ir surinktų pakuočių atliekų paruošimas naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą). Šiose sutartyse turi būti nustatyta nekomunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, surinktų pakuočių atliekų paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo apmokėjimo tvarka, nekomunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų pateikimo tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) turi teisę sudaryti sutartis su savivaldybėmis dėl sąlygų, viršijančių aplinkos ministro nustatytus pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimo, pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo, priežiūros, plėtros ir šių paslaugų ir veiklų administravimo būtinuosius reikalavimus.

5. Organizacija privalo šio straipsnio 4 dalies 1 punkto b papunktyje nurodytose pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutartyse nustatyta tvarka finansuoti komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros įrengimą, priežiūrą, atnaujinimą ir plėtrą, šių paslaugų ir veiklų administravimą.

6. Siekdama įvykdyti šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius pateikiantiems Lietuvos Respublikos rinkai gamintojams nustatytas pareigas, organizacija privalo kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario 1 dienos sudaryti sutartis:

1) su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, šiukšlių išrinkimo, vykdomo savivaldybės ar jos vardu, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo. Aplinkos ministras tvirtina rekomendacijas dėl šių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo kriterijų ir tokio finansavimo sutarčių sudarymo pagrindinių sąlygų. Šiose sutartyse turi būti nustatyta vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo išlaidų finansavimo tvarka, sutarčių įsigaliojimo tvarka, savivaldybių ar jų vardu vykdomos šiukšlių išrinkimo veiklos sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ir nutraukimo sąlygos ir tvarka;

2) su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo. Aplinkos ministras tvirtina rekomendacijas dėl šių atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo kriterijų ir tokio finansavimo sutarčių sudarymo pagrindinių sąlygų. Šiose sutartyse turi būti nustatyta vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo, įskaitant vienkartinių plastikinių gaminių atliekų infrastruktūrą ir jos veikimą, vežimo ir apdorojimo išlaidų finansavimo tvarka, sutarčių įsigaliojimo tvarka, savivaldybių organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ir nutraukimo sąlygos ir tvarka.

7. Organizacija šio straipsnio 4 dalies 1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytas išlaidas ir komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūrą, jos įrengimą, priežiūrą, atnaujinimą, plėtrą ir komunalinių atliekų sraute susidarančių

pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugų teikimą, šių paslaugų ir veiklų administravimą turi finansuoti proporcingai jos dalyvių ir organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą sutartiniais pagrindais pavedusių gamintojų užimamai rinkos daliai, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal šių gamintojų bei dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamiems gaminiais supakuoti panaudotų pakuočių kiekį.

8. Organizacija privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais licencijas išduodančiai institucijai pateikti banko garantiją ir (ar) laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad bus finansuojamas komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymas, įskaitant pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūrą, jos įrengimą, atnaujinimą, priežiūrą ir plėtrą, šių paslaugų ir veiklų administravimą, už sumą, lygią 1/4 komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamajam surinkimui, vežimui, paruošimui naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimui skirtos lėšų sumos, nurodytos organizacijos metinėje ataskaitoje apie praėjusių ataskaitinių metų atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plano vykdymą ir atliekų tvarkymo finansavimo schemeje ir visuomenės švietimo ir informavimo pakuočių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programoje numatytų priemonių įgyvendinimą. Tokių dokumentų sudarymo, pateikimo ir jų reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato aplinkos ministras.

9. Naujos organizacijos, gavusios pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją, pirmaisiais kalendoriniais šios organizacijos veiklos metais teikiamos banko garantijos ir (ar) laidavimo draudimo suma aplinkos ministro nustatyta tvarka apskaičiuojama remiantis pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčių organizacijų pateiktų banko garantijų ir (ar) laidavimo draudimo sutarčių duomenų vidurkiu ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją gavusios naujos organizacijos planuojama užimti rinkos dalimi.

10. Organizacija šio straipsnio 6 dalyje nurodytas išlaidas turi finansuoti proporcingai pagal tokių atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių svorį bei proporcingai jos dalyvių ir jai organizuoti vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimą sutartiniais pagrindais pavedusių gamintojų užimamai rinkos daliai, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal šių gamintojų deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos rinkai pateiktų užpildytų vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, kiekį.

11. Apskaičiuojant vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių svorį, kuriuo remiantis nustatomas šio straipsnio 6 dalyje nurodytas finansavimas, vadovaujasi aplinkos ministro nustatytais referenciniais skaičiais, apibrėžiančiais, kiek vienkartinį plastikinių gaminių, nurodytų šio įstatymo 1 priede:

1) suvartojama viešose vietose (viešuose paplūdimiuose, vandens telkiniuose ir jų pakrantėse, miškuose, parkuose, skveruose, aikštelėse, stotelėse, pakelėse ir pan.) iš visų Lietuvos Respublikos rinkai pateikiamų;

2) suvartotų viešose vietose (viešuose paplūdimiuose, vandens telkiniuose ir jų pakrantėse, miškuose, parkuose, skveruose, aikštelėse, stotelėse, pakelėse ir pan.), išmetama į viešas surinkimo sistemas (t. y. kiek yra atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas);

3) suvartotų viešose vietose (viešuose paplūdimiuose, vandens telkiniuose ir jų pakrantėse, miškuose, parkuose, skveruose, aikštelėse, stotelėse, pakelėse ir pan.), netinkamai išmetama (t. y. kiek yra šiukšlių).

12. Siekdama vykdyti šio straipsnio 4 dalyje nurodytą sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolę, organizacija turi teisę sudaryti kontrolės tarybą. Jeigu sudaroma kontrolės taryba, jos nariais turi būti paskiriama tiek organizacijos atstovų, kiek ir pakuočių atliekų surinkėjų ir pakuočių atliekų naudotojų (ir eksportuotojų) asociacijų (toliau – pakuočių atliekų tvarkytojų asociacija) atstovų; Lietuvos savivaldybių asociacija turi teisę skirti savo atstovą dalyvauti kontrolės tarybos veikloje stebėtojo teisėmis, nebūnant kontrolės tarybos nariu.

13. Kontrolės taryba sudaroma su šio straipsnio 12 dalyje nurodytais subjektais, kurie paskyrė savo atstovus būti kontrolės tarybos nariais, pasirašant daugiašalę sutartį, kurioje turi būti

nustatyta:

- 1) organizacijos ir pakuočių atliekų surinkėjų, pakuočių atliekų naudotojų ir eksportuotojų sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;
- 2) gamintojų, kurie sutartiniais pagrindais organizacijai pavedė vykdyti šiame įstatyme nustatytas pareigas, sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;
- 3) kontrolės tarybos narių pareiga trečiajam asmeniui neatskleisti kontrolės tarybos veiklos vykdymo metu gautos informacijos, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus;
- 4) kontrolės tarybos narių skyrimo tvarka;
- 5) kontrolės tarybos darbo organizavimo tvarka;
- 6) dokumentai ir informacija, kuriuos kontrolės taryba turi teisę gauti iš šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų subjektų atlikdama sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolę.

14. Atstovus į kontrolės tarybą skiria tos pakuočių atliekų tvarkytojų asociacijos, kurios nariai per paskutinius ataskaitinius metus Lietuvos Respublikos teritorijoje surinko ir panaudojo, išvežė panaudoti ne mažiau kaip 25 procentus visų Lietuvos Respublikos teritorijoje surinktų ir panaudotų, išvežtų panaudoti pakuočių atliekų. Pakuočių atliekų tvarkytojų asociacija, siekianti deleguoti atstovus į sudaromą kontrolės tarybą pagal šio straipsnio 12 dalį, raštu kreipiasi į organizaciją ir prie kreipimosi prideda savo asociacijos narių sąrašą (įmonės kodus ir pavadinimus). Organizacija, gavusi pakuočių atliekų tvarkytojų asociacijos kreipimąsi, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų kreipiasi į Aplinkos apsaugos agentūrą su prašymu apskaičiuoti pakuočių atliekų tvarkytojų asociacijos narių per paskutinius ataskaitinius metus surinktų ir panaudotų, išvežtų panaudoti pakuočių atliekų dalį visų surinktų ir panaudotų, išvežtų panaudoti pakuočių atliekų atžvilgiu rinkos dalį. Aplinkos apsaugos agentūra šį apskaičiavimą, remdamasi Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos duomenimis, atlieka ir pateikia organizacijai ne vėliau kaip per 30 darbo dienų.

15. Organizacija, nustatydamą įmokų už pakuočių atliekų tvarkymą, kurias jai turi mokėti organizacijos nariai ir pavedimo davėjai, (toliau – organizacijos įkainiai) dydžius, privalo juos diferencijuoti atsižvelgdama į pakuočių, kai yra nustatytos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos pakuočių atliekų tvarkymo užduotys, rūšis ir į pakuočių rūšies tinkamumą pakartotinai naudoti ir perdirbti. Organizacija, nustatydamą organizacijos įkainių dydžius, juos diferencijuoja vadovaudamasi Reglamentu [\(ES\) 2025/40](#).

16. Vykdydamą pakuočių atliekų tvarkytojų, su kuriais sudarė šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas sutartis, sutartinių įsipareigojimų kontrolę, organizacija turi teisę atlikti šių pakuočių atliekų tvarkytojų patikrinimus, kad įsitikintų, ar teisinga jų pateikiama informacija apie surenkamų, vežamų, paruošiamų naudoti, naudojamų pakuočių atliekų kiekį. Jei atliekant patikrinimą kyla įtarimų, kad šie pakuočių atliekų tvarkytojai galimai pažeidžia pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, organizacija privalo apie šiuos įtariamus pažeidimus ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo dienos, kai kilo šių įtarimų, raštu informuoti aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančią instituciją ir pateikti duomenis, informaciją ir (ar) dokumentus, kurie patvirtina šio įtariamo pažeidimo faktą.

17. Jeigu kontrolės tarybai atliekant šio straipsnio 13 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolę kyla įtarimų, kad subjektai, nurodyti šio straipsnio 13 dalies 1 ir 2 punktuose, galimai pažeidžia pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kontrolės taryba privalo apie įtariamus pažeidimus ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo dienos, kai kilo šių įtarimų, raštu informuoti ir pateikti duomenis, informaciją ir (ar) dokumentus, kurie patvirtina šių įtariamų pažeidimų faktą:

- 1) licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekančią instituciją ir licencijas išduodančią instituciją, jeigu kyla įtarimų, kad pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus galimai pažeidžia organizacija;

- 2) aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančią instituciją, jeigu kyla įtarimų, kad pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus galimai pažeidžia gamintojas ar pakuočių atliekų tvarkytojas.

18. Kontrolės taryba privalo kiekvienais kalendoriniais metais iki balandžio 1 dienos ją

sudariusiai organizacijai pateikti apibendrintą informaciją apie kontrolės rezultatus, t. y. kiek organizuota subjektų patikrinimų, nustatyta sutartinių įsipareigojimų pažeidimų, pastebėta atvejų, kad subjektai galimai pažeidė pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, ar apie šiuos atvejus informuota licencijuojamos veiklos priežiūrą vykdanči institucija, licencijas išduodanti institucija ir (ar) aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija, kaip nustatyta šio straipsnio 17 dalyje. Organizacija, gavusi šią informaciją, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas paskelbia ją savo interneto svetainėje. Ši informacija turi būti nuolat viešai prieinama organizacijos interneto svetainėje.

19. Organizacija šio straipsnio 4 dalies 1 punkto c ir d papunkčiuose nurodytas sutartis sudaro su atliekų tvarkytojais, kurie pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

VII SKYRIUS NACIONALINĖS UŽSTATO SISTEMOS

19 straipsnis. Užstatai už pakuotes

1. Gamintojai privalo imti užstatą iš platintojų ar pakuočių galutinių platintojų ir jį grąžinti galutiniams platintojams, kai šie grąžina pakuotes, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į daugkartines pakuotes, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema. Užstato už daugkartines pakuotes sistema taikoma toms daugkartinėms pakuotėms, kurios įtrauktos į aplinkos ministro tvirtinamą daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, sąrašą.

2. Gamintojai privalo imti užstatą iš pakuočių platintojų ar galutinių platintojų ir jį grąžinti galutiniams platintojams, kai šie grąžina pakuočių atliekas, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alų, alaus kokteilius, sidrą, kriausių sidrą, vaisių vyną, vaisių vyno kokteilius, vaisių vyno gėrimus, kitus fermentuotus gėrimus, alkoholinius kokteilius ir nealkoholinius gėrimus (gaiviuosius gėrimus, stalo vandenį, girą), natūralų mineralinį vandenį, šaltinio vandenį, fasuotą geriamąjį vandenį, sultis, nektarą, supakuotus į šias vienkartinės pakuotes, kurių talpa didesnė negu viena dešimtoji litro, bet ne didesnė negu trys litrai:

1) stiklines (išskyrus vienkartinės, į kurias supakuotas vaisių vynas, vaisių vyno gėrimai ir vaisių vyno kokteiliai);

2) PET;

3) metalines.

3. Gamintojai užstato neima, jeigu:

1) šio straipsnio 2 dalyje nurodytus gaminius parduoda oro, vandens, kelių, geležinkelių transporto priemonių, priklausančių Lietuvos Respublikos jurisdikcijai ir vežančių keleivius tarptautiniais maršrutais, valdytojams ar naudotojams ir šie gėrimai yra skirti parduoti ir (arba) vartoti nurodytų transporto priemonių keleiviams;

2) patys arba per trečiuosius asmenis iš Lietuvos Respublikos teritorijos išveža arba eksportuoja gaminius, kurių pakuotėms taikoma užstato sistema pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį;

3) vienkartinių pakuočių talpa mažesnė negu viena dešimtoji litro arba didesnė negu trys litrai;

4) dėl techninių priežasčių negalima priimti vienkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato sistema pagal šio straipsnio 2 dalį.

4. Pakuočių platintojai, platindami gaminius, kurių pakuotėms taikoma užstato sistema, privalo imti užstatą iš pakuočių galutinių platintojų.

5. Pakuočių galutiniai platintojai, parduodami gaminius, kurių pakuotėms taikoma užstato sistema, privalo imti užstatą iš pakuočių vartotojų.

6. Daugkartinės pakuotės gali būti nepriimamos ir užstatas negrąžinamas, jeigu jos (turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų):

1) nepažymėtos užstato už daugkartines pakuotes sistemos taikymą nurodančiu ženklu arba toks ženklas nėra aiškiai matomas ir dėl to jo negalima identifikuoti;

2) pažeistos ar užterštos tiek, kad nebegali būti naudojamos pakartotinai.

7. Vienkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už vienkartinės pakuotės sistema, atliekos priimamos, bet užstatas gali būti negrąžinamas, jeigu (turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų):

1) jos nepažymėtos užstato už vienkartinės pakuotės sistemos taikymą nurodančiu ženklu arba toks ženklas nėra aiškiai matomas ir dėl to jo negalima identifikuoti;

2) jos nepažymėtos brūkšninio kodu arba brūkšninis kodas yra pažeistas ir dėl to negalima identifikuoti gamintojo;

3) jos nėra visiškai tuščios;

4) jų forma yra pakitusi tiek, kad negalima jų identifikuoti.

8. Gamintojai, kurių gaminių pakuotėms taikoma užstato sistema, taip pat pakuočių platintojai ar pakuočių galutiniai platintojai, platindami ar parduodami gaminius šiose pakuotėse, turi pakuočių apskaitos dokumentuose atskirai nurodyti gaminio kainą ir pakuotės užstato dydį.

9. Užstato už daugkartinę pakuotę, kuriai pagal šio straipsnio 1 dalį taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, dydį ne trumpesniau kaip 1 metų terminui, atsižvelgdamas į užstato už daugkartines pakuotes sistemos administratoriaus (administratorių) pasiūlymus, tvirtina aplinkos ministras. Užstato už vienkartinę pakuotę, kuriai pagal šio straipsnio 2 dalį taikoma užstato už vienkartinės pakuotės sistema, dydį ne trumpesniau kaip 1 metų terminui, atsižvelgdamas į užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administratoriaus (administratorių) pasiūlymus, tvirtina aplinkos ministras.

10. Užstato dydis turi būti nustatomas toks, kad skatintų pakuočių vartotojus grąžinti daugkartines pakuotes ar vienkartinių pakuočių atliekas.

11. Gamintojai ne trumpiau kaip 1 metus nuo aplinkos ministro Vyriausybės nustatyta tvarka priimto sprendimo pagal gamintojo prašymą išbraukti atitinkamas daugkartines pakuotes iš aplinkos ministro tvirtinamo daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, sąrašo įsigaliojimo privalo priimti iš pakuočių galutinių platintojų, taip pat pakuočių galutiniai platintojai – iš pakuočių vartotojų tuščias tokias daugkartines pakuotes ir grąžinti užstatą atsižvelgdami į šio straipsnio 6 dalies nuostatas.

12. Gaminių, supakuotų į pakuotes, kurioms taikoma užstato sistema pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį, gamintojas ne trumpiau kaip 1 metus nuo tiekimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai nutraukimo privalo priimti iš pakuočių galutinių platintojų, taip pat pakuočių galutiniai platintojai – iš pakuočių vartotojų tuščias tokias daugkartines pakuotes ar vienkartinių pakuočių atliekas ir grąžinti užstatą atsižvelgdami į šio straipsnio 6 ar 7 dalies nuostatas. Išimtis taikoma tam gamintojui, kuris įrodo, kad priėmė iš pardavėjų tokį šių nebenaudojamų pakuočių kiekį, kokį buvo išleidęs į apyvartą, ir grąžino pardavėjams užstatą.

20 straipsnis. Užstato už daugkartines pakuotes sistemos administratorius

Gaminių, kurių daugkartinėms pakuotėms taikoma užstato sistema, gamintojai gali paskirti užstato už daugkartines pakuotes sistemos administratorių šioms funkcijoms atlikti:

1) valdyti užstato taikymą visose užstato sistemos grandyse;

2) organizuoti daugkartinių pakuočių tvarkymo išlaidų padengimą galutiniams platintojams;

3) rengti ir teikti daugkartinių pakuočių pardavėjams informaciją apie daugkartinių pakuočių, už kurias privaloma imti užstatą, rūšis, užstato dydžius, pakuočių priėmimo ir užstato grąžinimo, pakuočių apskaitos tvarką.

21 straipsnis. Užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administratorius

1. Užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administratorius – pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, įsteigtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo ar Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

2. Užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administratorius atlieka šias funkcijas:

1) administruoja užstatą už vienkartinės pakuotės, organizuoja šių pakuočių atliekų priėmimą;

2) organizuoja užstato sistemoje surinktų vienkartinių pakuočių atliekų sutvarkymą, viešo konkurso būdu parinkdamas atliekų tvarkytojus, kurie perdirba užstato sistemoje surinktas

vienkartinių pakuočių atliekas, užtikrindamas nustatytą pakuočių, už kurias privaloma imti užstatą, atliekų surinkimo ir perdavimo užduočių įvykdymą;

3) vykdo visuomenės švietimą ir informavimą užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais;

4) aprūpina šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytus galutinius platintojus pakuočių atliekoms priimti skirtomis priemonėmis (tarp jų ir priemonėmis, užtikrinančiomis automatizuotą (nedalyvaujant žmogui) pakuočių atliekų priėmimą bei užstato grąžinimą), kurios turi būti parinktos atsižvelgiant į parduotuvės prekybos plotą ir parduotuvėje surenkamų pakuočių atliekų kiekį. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius savo lėšomis užtikrina automatizuoto (nedalyvaujant žmogui) pakuočių atliekų priėmimo priemonių remontą ir techninę priežiūrą arba kompensuoja šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytiems galutiniams platintojams jų įsigytų ir (ar) išsinuomotų automatizuoto (nedalyvaujant žmogui) pakuočių atliekų priėmimo priemonių, atitinkančių užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus nustatytus techninius reikalavimus, remonto bei techninės priežiūros sąnaudas;

5) kompensuoja šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytiems galutiniams platintojams jų patiriamas teisės aktuose nustatytų pareigų užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje vykdymo sąnaudas, susijusias su vienkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato sistema, atliekų priėmimu (įskaitant šių galutinių platintojų patirtas sąnaudas, susijusias su automatizuoto (nedalyvaujant žmogui) pakuočių atliekų priėmimo priemonių, atitinkančių užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus nustatytus techninius reikalavimus, įsigijimu ir (ar) nuoma), užstato grąžinimu ir visuomenės informavimu;

6) atlieka kitas šiame įstatyme užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriui nustatytas ir sutartimis su gamintojais, Lietuvos Respublikos rinkai tiekiančiais gaminius, supakuotus į vienkartinės pakuotes, kurioms taikoma užstato sistema, ir šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytais galutiniais platintojais pavestas funkcijas.

3. Asmuo, siekiantis vykdyti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklą, turi turėti:

1) susitarimais su šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje nurodytais gamintojais grindžiamas finansines galimybes atlikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus funkcijas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje;

2) susitarimais su šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytais pakuočių pardavėjais grindžiamas galimybes atlikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus funkcijas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius gali pradėti vykdyti veiklą tik turėdamas šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų atitiktį įrodančius šiuos aplinkos ministro atsižvelgiant į užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo specifiką nustatyta tvarka parengtus ir su Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija suderintus dokumentus:

1) užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo planą, kuriame nurodytos priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įgyvendinta šiame įstatyme gamintojams nustatyta pareiga imti užstatą už vienkartinės pakuotes ir jį grąžinti pakuočių pardavėjams, kai šie grąžina pakuočių atliekas, ir pakuočių pardavėjams nustatyta pareiga priimti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekas ir grąžinti užstatą;

2) užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo schemą, garantuojančią, kad užstato už vienkartinės pakuotes sistema, įskaitant šios sistemos organizavimo plano bei visuomenės švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programos įgyvendinimą, bus finansuojama. Finansavimo schemeje turi būti nurodytas gamintojų mokamos įmokos už užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimą dydis;

3) visuomenės švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programą, kurioje nurodytos visuomenės švietimo ir informavimo prioritetinės kryptys ir priemonės.

5. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija atsisako derinti šio straipsnio 4 dalyje nurodytus dokumentus, jeigu pateikti derinti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo planas ir (ar) užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo schema, ir (ar) visuomenės

švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programa neatitinka aplinkos ministro nustatytų reikalavimų ir (ar) juose pateikti skaičiavimai, duomenys yra nepagrįsti.

6. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius privalo visiems gamintojams, tiekiantiems Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į vienkartinės pakuotes, kurioms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį taikoma užstato sistema, ir pakuočių pardavėjams, prekiaujantiems šiais gaminiais, teikti paslaugas vienodomis sąlygomis.

7. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius neturi teisės trečiajam asmeniui ar kitam užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje dalyvaujančiam gamintojui ar pakuočių pardavėjui atskleisti informacijos apie užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje dalyvaujančių gamintojų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiektų ir pakuočių pardavėjų parduotų gaminių, jiems pakuoti panaudotų vienkartinių pakuočių kiekį, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos atskleidimas yra būtinas pagal teisės aktus, reglamentuojančius aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą, mokesčių administravimą, konkurencijos priežiūrą, baudžiamąjį procesą, oficialiosios statistikos rengimą ar kitus viešojo intereso apsaugos tikslus.

8. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus steigėjai ir dalyviai negali veikti atliekų tvarkytojų ar automatizuoto (nedalyvaujant žmogui) pakuočių atliekų priėmimo priemonių gamintojų naudai ar atstovauti jų interesams.

9. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius privalo įgyvendinti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plane, užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo scheme, visuomenės švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programoje numatytas priemones ir Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai aplinkos ministro nustatyta tvarka pateikti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plano vykdymo ataskaitą ir informaciją apie užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo scheme, visuomenės švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programoje numatytų priemonių įgyvendinimą.

10. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius ne mažiau kaip 1 procentą lėšų nuo metinės apyvartos turi skirti visuomenei šviesti ir informuoti pakuočių atliekų tvarkymo klausimais.

11. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais privalo savo interneto svetainėje kiekvienais kalendoriniais metais skelbti auditoriaus pagal veiklos patikrinimo techninę užduotį parengtą faktinių pastebėjimų ataskaitą ir savo metinių finansinių ataskaitų rinkinį kartu su auditoriaus išvada. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus interneto svetainėje turi būti skelbiamos ne mažiau kaip 5-erių paskutinių ataskaitinių metų auditorių faktinių pastebėjimų ataskaitos ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniai kartu su auditorių išvadomis.

12. Institucija, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje, Lietuvos auditorių rūmams pateikia užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklos patikrinimo techninės užduoties projektą pastaboms ir pasiūlymams gauti, pagal gautas pastabas ir pasiūlymus patikslinusi projektą ar motyvuotai atsisakiusi jį tikslinti, tvirtina šią veiklos patikrinimo techninę užduotį. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklos patikrinimo techninė užduotis prireikus (pasikeitus teisiniam reglamentavimui dėl užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklos) turi būti atnaujinama iki einamųjų kalendorinių metų vasario 15 dienos.

VIII SKYRIUS

PAKUOČIŲ IR VIENKARTINIŲ PLASTIKINIŲ GAMINIŲ RIBOJIMAI

22 straipsnis. Draudimas dalyti lengvuosius ir labai lengvus plastikinius pirkinių maišelius prekybos vietose

Platintojams ir galutiniams platintojams draudžiama prekių ar produktų pardavimo vietose neatlygintinai dalyti lengvuosius ir labai lengvus plastikinius pirkinių maišelius, išskyrus labai lengvus plastikinius pirkinių maišelius, į kuriuos pakuojami šviežia mėsa, jos produktai ir šviežios žuvis, jų produktai.

23 straipsnis. Vienkartinių plastikinių gaminių naudojimo mažinimo reikalavimai

1. Viešojo maitinimo paslaugas teikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, išskyrus nurodytus šio straipsnio 4 dalyje, draudžiama neatlygintinai dalyti vartotojams šio įstatymo 1 priedo 1 ir 4 punktuose nurodytus vienkartinius plastikinius gaminius, kai jie pardavimo viešojo maitinimo vietose metu papildomi maisto produktų ar gėrimų.

2. Viešojo maitinimo vietose (patalpose ar lauko sąlygomis ne didesniu kaip 40 metrų atstumu nuo viešojo maitinimo vietos įrengtose aptarnavimo vietose (zonose)) kaip alternatyva šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems vienkartiniais plastikiniams gaminiams turi būti pateikiamos daugkartinės pakuotės arba vienkartinės pakuotės, kurių sudėtyje nėra plastiko, arba stalo indai. Alternatyvos pateikimas nėra privalomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo reikalavimais Lietuvos Respublikoje laikinai paslaugas teikiantiems kitų valstybių narių paslaugų teikėjams.

3. Viešojo maitinimo paslaugas teikiantys fiziniai ir juridiniai asmenys, suteikdami galimybę viešojo maitinimo vietose papildyti maisto produktų ar gėrimų vartotojo atsineštą pakuotę, privalo vartotojui pateikti informaciją apie sąlygas, kuriomis leidžiama įsigyti maisto produktų ar gėrimų, kuriais galima papildyti vartotojo atsineštą pakuotę, kad būtų užtikrinti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(EB\) Nr. 852/2004](#) dėl maisto produktų higienos ir 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(EB\) Nr. 1935/2004](#) dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinančiame Direktyvas [80/590/EEB](#) ir [89/109/EEB](#), nurodyti saugos ir higienos reikalavimai.

4. Viešojo maitinimo paslaugas teikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims draudžiama masiniuose renginiuose ir paplūdimiuose įrengtose viešojo maitinimo vietose neatlygintinai dalyti ir (ar) parduoti vartotojams šio įstatymo 1 priedo 1 ir 4 punktuose nurodytus vienkartinius plastikinius gaminius, kurie teikiant viešojo maitinimo paslaugą papildomi maisto produktų ar gėrimų. Draudimas netaikomas, kai viešojo maitinimo paslaugas teikiantys fiziniai ir juridiniai asmenys, papildydami maisto produktų ar gėrimų šio įstatymo 1 priedo 1 ir 4 punktuose nurodytus vienkartinius plastikinius gaminius, už juos taiko užstatą, kuris turi atitikti šio įstatymo 19 straipsnio 10 dalyje nustatytą reikalavimą.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Naudojimasis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema

Šio įstatymo 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15 ir 21 straipsniuose nurodytos procedūros, susijusios su registravimusi, apskaitos vykdymu ir ataskaitų teikimu pagal apskaitos duomenis, vykdomos naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema, išskyrus atvejus, nurodytus Atliekų tvarkymo įstatymo 35¹ straipsnio 2 dalyje.

Lietuvos Respublikos
pakuočių ir pakuočių atliekų
tvarkymo įstatymo
1 priedas

UŽPILDYTŲ VIENKARTINIŲ PLASTIKINIŲ GAMINIŲ SĄRAŠAS

1. Maisto tara, t. y. talpyklos, pavyzdžiui, dėžutės su dangteliais arba be jų, kuriose laikomas maistas, skirtas nedelsiant suvartoti vietoje arba išsinešti, paprastai suvartojamas iš talpyklos ir yra

paruoštas suvartoti be papildomo paruošimo, pavyzdžiui, be kepimo, virimo ar pašildymo, įskaitant maisto tarą, naudojamą greitam maistui arba kitam nedelsiant suvartoti skirtam maistui.

2. Pakeliai ir vyniojamojo popieriaus pakuotės, pagaminti iš lanksčios medžiagos, kuriuose pateikiamas maistas, skirtas nedelsiant suvartoti iš pakelio ar pakuotės be papildomo paruošimo.

3. Ne didesnės kaip trijų litrų talpos gėrimų tara, t. y. talpyklos, naudojamos skysčiams laikyti, pavyzdžiui, gėrimų buteliai, įskaitant jų kamštelius ir dangtelius, ir kombinuotosios gėrimų pakuotės, įskaitant jų kamštelius ir dangtelius, išskyrus stiklinę ar metalinę gėrimų tarą su plastikiniais kamšteliais ir dangteliais.

4. Gėrimų indeliai, įskaitant jų kamštelius ir dangtelius.

5. Lengvieji plastikiniai pirkiniai maišeliai.

Lietuvos Respublikos
pakuočių ir pakuočių atliekų
tvarkymo įstatymo
2 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2008/98/EB](#) dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2025 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2025/1892](#).

2. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2019/904](#) dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo.

3. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2019/1020](#) dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva [2004/42/EB](#) ir reglamentai [\(EB\) Nr. 765/2008](#) ir [\(ES\) Nr. 305/2011](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2024/1252](#).

4. 2020 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas [\(ES\) 2020/2151](#), kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [\(ES\) 2019/904](#) dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo priedo D dalyje išvardytų vienkartinį plastikinių gaminių suderintų ženklavimo specifikacijų taisyklės.

5. 2024 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas [\(ES\) 2025/40](#) dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) 2019/1020](#) ir Direktyva [\(ES\) 2019/904](#) bei panaikinama Direktyva [94/62/EB](#).

“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 19–23 dalis, įsigalioja 2026 m. rugpjūčio 12 d.

2. 2026 m. rugsėjo 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punkto redakcija:

„4) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytomis priemonėmis surenkamos kartu su pakuočių atliekomis, rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimo išlaidas ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių vienkartinėms pakuotėms pagal šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalį taikoma užstato sistema, dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotės sistemoje išlaidas, susijusias su užstato sistemoje surenkamų vienkartinį pakuočių atliekų sutvarkymu ir užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administravimu, ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, kurių daugkartinėms pakuotėms pagal šio įstatymo 19 straipsnio

1 dalį taikoma užstato sistema, dalyvavimo užstato už daugkartines pakuotes sistemoje išlaidas, susijusias su daugkartinių pakuočių surinkimu užstato sistemoje, taip pat šios dalies 3 punkte nurodyto visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;“.

3. 2026 m. rugsėjo 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 18 straipsnio 7 dalies redakcija:

„7. Organizacija šio straipsnio 4 dalies 1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytas išlaidas ir komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytomis priemonėmis surenkamos kartu su pakuočių atliekomis, rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūrą, jos įrengimą, priežiūrą, atnaujinimą, plėtrą ir komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytomis priemonėmis surenkamos kartu su pakuočių atliekomis, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugų teikimą, šių paslaugų ir veiklų administravimą turi finansuoti proporcingai savo dalyvių ir organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą sutartiniais pagrindais jai pavedusių gamintojų ir importuotojų užimamai rinkos daliai, kuri aplinkos ministro nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal šių gamintojų, importuotojų ir dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamiems gaminiais supakuoti panaudotų pakuočių kiekį.“

4. 2026 m. rugsėjo 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 18 straipsnio 8 dalies redakcija:

„8. Organizacija privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais licencijas išduodančiai institucijai pateikti banko garantiją ir (ar) laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad bus finansuojamas komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytomis priemonėmis surenkamos kartu su pakuočių atliekomis, tvarkymas, įskaitant pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūrą, jos įrengimą, atnaujinimą, priežiūrą ir plėtrą, šių paslaugų ir veiklų administravimą, už sumą, lygią 1/4 komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytomis priemonėmis surenkamos kartu su pakuočių atliekomis, rūšiuojamajam surinkimui, vežimui, paruošimui naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir naudojimui skirtos lėšų sumos, nurodytos organizacijos metinėje ataskaitoje apie praėjusių ataskaitinių metų atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plano vykdymą ir atliekų tvarkymo finansavimo schemeje ir visuomenės švietimo ir informavimo pakuočių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programoje numatytų priemonių įgyvendinimą. Tokių dokumentų sudarymo, pateikimo ir jų reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato aplinkos ministras.“

5. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio 6 dalies redakcija:

„6. **Pakuočių atliekų sutvarkymas** – pakuočių atliekų surinkimas ir perdirbimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą užduotį.“

6. 2027 m. sausio 1 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnis papildomas 5 dalimi:

„5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskirta kompetentinga institucija yra atsakinga už Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 6 straipsnio 10 dalyje numatytų funkcijų vykdymą. Ekonominės veiklos vykdytojas, prieš pateikdamas inovatyvią pakuotę rinkai, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka informuoja kompetentingą instituciją ir pateikia visą išsamią techninę informaciją apie pakuotės inovatyvumą.“

7. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies redakcija:

„1. Gamintojai privalo imti užstatą iš platintojų ar pakuočių galutinių platintojų ir jį grąžinti galutiniams platintojams, kai šie grąžina pakuotes, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai

gaminius, supakuotus į daugkartines pakuotes, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema. Užstato už daugkartines pakuotes sistema taikoma toms daugkartinėms pakuotėms, kurios įtrauktos į šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos tvirtinamą daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, sąrašą.“

8. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 19 straipsnio 11 dalies redakcija:

„11. Gamintojai ne trumpiau kaip 1 metus nuo šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos, aplinkos ministro nustatyta tvarka priimto sprendimo pagal gamintojo prašymą išbraukti atitinkamas daugkartines pakuotes iš kompetentingos institucijos, nurodytos šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, tvirtinamo daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, sąrašo įsigaliojimo privalo priimti iš pakuočių galutinių platintojų, taip pat pakuočių galutiniai platintojai – iš pakuočių vartotojų tuščias tokias daugkartines pakuotes ir grąžinti užstatą atsižvelgdami į šio straipsnio 6 dalies nuostatas.“

9. 2027 m. vasario 12 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas papildomas 10¹ straipsniu:

„10¹ straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, susijusios su išsinešiniu maistu ir gėrimais, nustatytos Reglamente [\(ES\) 2025/40](#)

Galutinių platintojų pareigos, susijusios su pakartotiniu užpildymu:

1) sukurti sistemą, leidžiančią vartotojams atsinešti savo tarą pakartotinai užpildyti, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 32 straipsnio 1 dalyje;

2) siūlyti produktus, kurių pripildoma vartotojo atsinešta tara ne mažiau palankiomis sąlygomis, nei parduodant vienkartinėje pakuotėje, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 32 straipsnio 2 dalyje;

3) informuoti vartotojus apie galimybę gauti produktus, kurių pripildoma vartotojo pateikta pakartotinai užpildoma tara, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 32 straipsnio 2 dalyje.“

10. 2027 m. vasario 12 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 25 straipsnio redakcija:

„25 straipsnis. Naudojimasis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema

Šio įstatymo 7, 8, 9, 10, 10¹, 11, 13, 15 ir 21 straipsniuose nurodytos procedūros, susijusios su registravimusi, apskaitos vykdymu ir ataskaitų teikimu pagal apskaitos duomenis, vykdomos naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema.“

11. 2028 m. sausio 1 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnis papildomas 2 dalimi:

„2. Pakuotes, kurios atitinka į perdirbimą orientuoto projektavimo kriterijus, nustatytus pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 6 straipsnio 4 dalį, draudžiama deginti ir vežti į sąvartynus, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 48 straipsnio 1 dalyje.“

12. 2028 m. vasario 12 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 10¹ straipsnio redakcija:

„10¹ straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, susijusios su išsinešiniu maistu ir gėrimais, nustatytos Reglamente [\(ES\) 2025/40](#)

1. Galutinių platintojų pareigos, susijusios su pakartotiniu užpildymu:

1) sukurti sistemą, leidžiančią vartotojams atsinešti savo tarą pakartotinai užpildyti, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 32 straipsnio 1 dalyje;

2) siūlyti produktus, kurių pripildoma vartotojo atsinešta tara ne mažiau palankiomis sąlygomis, nei parduodant vienkartinėje pakuotėje, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 32 straipsnio 2 dalyje;

3) informuoti vartotojus apie galimybę gauti produktus, kurių pripildoma vartotojų pateikiama pakartotinai užpildoma tara, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 32 straipsnio 2 dalyje.

2. Galutinių platintojų, išskyrus numatytą Reglamento [2025/40](#) 33 straipsnio 4 dalyje, pareigos, susijusios su pakartotinio naudojimo siūlymu:

1) suteikti vartotojams galimybę gauti produktus daugkartinėse pakuotėse pagal pakartotinio

naudojimo sistemą, kaip numatyta Reglamento [2025/40](#) 33 straipsnio 1 dalyje;

2) informuoti vartotojus apie galimybę gauti produktus daugkartinėse pakuotėse, kaip numatyta Reglamento [2025/40](#) 33 straipsnio 2 dalyje;

3) siūlyti produktus, pakuojamus į daugkartines pakuotes, ne mažiau palankiomis sąlygomis, nei parduodant vienkartinėse pakuotėse, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 33 straipsnio 3 dalyje.

4) Dalį savo produktų siūlyti daugkartinėse pakuotėse, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 33 straipsnio 5 dalyje.“

13. 2028 m. vasario 12 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 5 straipsnis papildomas 8 dalimi:

„8. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tokios kompostuojamosios pakuotės, kurios atitinka Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 9 straipsnyje nustatytus reikalavimus.“

14. 2028 m. rugpjūčio 12 d. arba praėjus 24 mėnesiams nuo Komisijos įgyvendinamųjų teisės aktų, priimtų pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 12 straipsnio 6 arba 7 dalį, įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 6 straipsnio 1 dalies redakcija:

„1. Pakuotės, turi būti ženklinamos, nurodant informaciją apie jų sudėtyje esančias medžiagas, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 12 straipsnyje.“

15. 2030 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 5 straipsnio redakcija:

„5 straipsnis. Pagrindiniai pakuočių reikalavimai

1. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gamintojų tiekiamos pakuotės turi atitikti visus šiame įstatyme nustatytus pakuočių (įskaitant naudojamus pakartotinai) reikalavimus. Ši dalis taikoma nepažeidžiant Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 4 straipsnio.

2. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pakuotės turi būti pateikiamos laikantis Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) VII skyriuje nustatytos tvarkos.

3. Pakuočių atitikties Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) reikalavimams vertinama ir deklaruojama, pakuočių išsamus patikrinimas, procedūros ir veiksmai dėl Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) reikalavimų neatitinkančių ir (ar) riziką keliančių pakuočių atšaukimo ar pašalinimo iš rinkos atliekami Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) nustatyta tvarka.

4. Daugkartinės pakuotės privalo atitikti Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

5. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tos kompostuojamosios pakuotės, kurios atitinka Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 9 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

6. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tokios pakuotės, kurios atitinka Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 6 straipsnyje nustatytus tinkamumo perdurti reikalavimus. Ši nuostata netaikoma pakuotėms, kurioms taikomos Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 6 straipsnio 11 dalyje nustatytos išimtys.

7. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tokios plastikinės pakuotės, kurios atitinka perdurtų medžiagų dalies reikalavimus, nustatytus Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 7 straipsnyje pagal pakuotės rūšį ir formą. Ši nuostata netaikoma pakuotėms, kurioms taikomos Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 7 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytos išimtys.

8. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tokios pakuotės, kurios atitinka Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 10 straipsnyje nustatytus pakuočių kiekio mažinimo reikalavimus.“

16. 2030 m. sausio 1 d. arba praėjus 3 metams nuo Komisijos įgyvendinamųjų teisės aktų, priimtų pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 24 straipsnio 2 dalį, įsigaliojimo, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8 straipsnis papildomas 4 dalimi:

„4. Ekonominės veiklos vykdytojai privalo užtikrinti, kad grupinėse, transportavimo ar elektroninės prekybos siuntų pakuotėse tuščios ertmės dalis neviršytų 50 procentų, kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 24 straipsnyje, išskyrus atvejus, numatytus Reglamento [2025/40](#) 24 straipsnio 5 dalyje.“

17. 2030 m. sausio 1 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnis papildomas 3 dalimi:

„3. Ekonominės veiklos vykdytojai, kurių prekybos plotas yra didesnis nei 400 m², stengiasi 10 proc. prekybos ploto skirti pakartotinio užpildymo punkтам, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 28 straipsnio 5 dalyje.“

18. 2030 m. sausio 1 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas papildomas 22¹ straipsniu:

„22¹ straipsnis. Draudimas pateikti tam tikrų formų pakuotes rinkai

Ekonominės veiklos vykdytojams draudžiama pateikti rinkai Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) V priede 2025/40 nurodytų formų ir paskirčių pakuotes, kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 25 straipsnyje.“

19. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio straipsnio 6 dalies įgyvendinamuosius teisės aktus.

20. Aplinkos ministras iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio straipsnio 5 dalies įgyvendinamąjį teisės aktą.

21. Aplinkos ministras ir šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio straipsnio 7 dalies įgyvendinamuosius teisės aktus.

22. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir aplinkos ministras iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio straipsnio 8 dalies įgyvendinamuosius teisės aktus.

23. Aplinkos ministras iki 2028 m. rugpjūčio 11 d. arba praėjus 24 mėnesiams nuo Komisijos įgyvendinamųjų teisės aktų, priimtų pagal Reglamento [\(ES\) 2025/40](#) 12 straipsnio 6 arba 7 dalį, įsigaliojimo dienos, atsižvelgdamas į tai, kuri data yra vėlesnė, priima šio straipsnio 11 dalies įgyvendinamąjį teisės aktą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas